

สารคดีสาร

ฉบับที่ ๘ : ปีที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๒

ISSN 0858 - 6993

อาสาสู้อาตมเต็ลพระราชินี

อาสาสู้อาตมเต็ลพระราชินี
 ถวายพระพรอาสาสู้อาตมเต็ลพระราชินี
 ด้วยสำนึกพระธิกษุณญคุณพระแม่
 สิธิปาธิพรทรงเลริมเพิ่มพองาน
 ทรงนาไทยไซ้ของไทยให้ด้วยชาติ
 ข้าพระพุทธเจ้าอดนีกว้าลัฏคุณ
 ขอาพระนางเจ้าฯ ลุข ทุกอมีย
 พระชมเมเกินร้อยบิที่ดำรง
 ขอาทรงเบ็ลเมืองขอญ มัันเบ็ลเกส
 เบ็ลเมืองแกอ คู้ลัตรกษัตรา

นบน์อาสาสู้อาตมเต็ลพระราชินี
 อาตมเต็ลพระชมเมเกินร้อยบิที่ดำรง
 ทรงนาไทยไซ้ของไทยให้ด้วยชาติ
 ข้าพระพุทธเจ้าอดนีกว้าลัฏคุณ
 ขอาพระนางเจ้าฯ ลุข ทุกอมีย
 พระชมเมเกินร้อยบิที่ดำรง
 ขอาทรงเบ็ลเมืองขอญ มัันเบ็ลเกส
 เบ็ลเมืองแกอ คู้ลัตรกษัตรา

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอาเดชะ
 ข้าพระพุทธเจ้า
 อาตมเต็ลพระราชินี
 (วิชัย โสสุวรรณเสินตา ร้อยกรอจ)

สารบัญ

แอดดendum	4
สรุปผลการประชุมดูฉีกา	6
งานด้านกรรมาธิการ	13
สรุปผลการเสวนาฯ ของคณะกรรมการ วิสามัญศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน ดูฉีกา	23
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540	25
ดูฉีกา "ตามรัฐธรรมนูญฉบับี่"	28
พัฒนาการการปกครองของ คณะองคมนตรีไทย	30
เกร็ดภาษา : ดกข่าด - ดกเขียด	34
บทกข่าดต่างแดน	36
รัฐสภาราชอาณาจักรเดนมาร์ก	38

สารากกองบรรณาธิการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่บังคับใช้ในปัจจุบันได้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานของการปฏิรูป การเมือง การปกครอง ของไทย ในส่วนของดูฉีกาซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งของฝ่าย นิติบัญญัติ รัฐธรรมนูญใหม่ได้กำหนดให้ดูฉีกามาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งนับเป็นหลักการ ใหม่ต่างจากที่เคยมีมา ทำให้อำนาจหน้าที่ของดูฉีกา ตามรัฐธรรมนูญใหม่มี เปลี่ยนแปลงและเพิ่มมากขึ้นหลาย ประการ และในโอกาสนี้ "สารดูฉีกา" ขอเสนอเรื่อง เกี่ยวกักับบทบาทอำนาจหน้าที่ของดูฉีกา การ อดักรับเลือกตั้งสมาชิกดูฉีกา ตลอดจนการดำเนินการ การเลือกตั้ง โดยขอเสนอเป็นต้นอ ๑ ในคอดัชนี ดูฉีกา" ตามรัฐธรรมนูญฉบับี่" สำหรับฉบับี่ขอ เริ่มต้นด้วยเรื่อง "ดูฉีกาตามรัฐธรรมนูญเดิมและ รัฐธรรมนูญฉบับี่" และกองบรรณาธิการขอจัดโอกาส นี้ ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในการ ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ

สำหรับความโดยละเอียดของรัฐธรรมนูญ ๑ ที่ นำเสนอต่อเนืองกันมาทุกฉบับี่นั้น ได้นำเสนอครบทุก ทมวดแล้ว และตั้งแต่ฉบับี่นี้เป็นต้นไปจะนำเสนอในนึ่งอง ของบทเฉพาะกาล ส่วนงานด้านกรรมาธิการเป็นนึ่งอง ของสรุปผลการพิจารณาศึกษาญัตติต่าง ๆ ที่ได้รับมอบ ทมายจากดูฉีกาของคณะกรรมการลิ่งแอดดendum รวม 10 กรณีศึกษา พร้อมทั้งสรุปผลการประชุมระหว่าง ประเทศเพื่อเสนอปัญหาสิทธิมนุษยชนนึ่งอง "กฎหมาย ว่าดด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ : แนวคิด และประอบการณ์" ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการวิสามัญ ศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน ดูฉีกา สำหรับบทความ ประจำฉบับี่ขอเสนอเรื่อง "พัฒนาการการปกครอง ของคณะองคมนตรีไทย"

ข่าวประสาสัมพันธ์จาของบรรณาธิการ
ด้วยขณะนี้ สำนักขานเลขาธิการดูฉีกา ของคณะกรรมการกฤษฎีกาได้คณะนักเขียน นิสิต นักศึกษาของสถาบันการศึกษา ต่าง ๆ และคณะบุคคล ๑ เข้ามพบเรที่นึ่งองนิตตสมาคม เนื่องจากสำนักขาน ๆ กำลังดำเนินการซ่อมแซมเรที่นึ่งองนิตต - สมาคม นึ่งองใในเรรราชพิธีถวายพระพรชัยมงคลแก่พระบาทสมเด็งพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระรราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ วันที่ 5 ธันวาคม 2542 จึงขอประสาสัมพันธ์จาเมื่อกรพบกัน

๒-๑-๓-๑-๖-๑-ฅี-ส-ก-๑

หนึ่ง มกราคม

ทศมายุกาโทด มหาราชาจีน
 ขอเดชะฟ้าอะ๑๑องรุ้ลีพระบาท
 ๑โรกา๑เล๑ลิมพระชนม์มัง๑ค๑ด๑ถึ
 ขออำนาจคุณพระรัตนตรัย
 ป้๑ง๑ไ๑ฟ้าอะ๑๑องรุ้ลี๑นั๑น๑ตร๑เท๑ถุ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
 ข้าพระพุทธเจ้า
 "สารคุณิโสภา"

เนื่องในวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าต่างร่วมจิตใจชื่นชม ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั่วสากล พิภพ โปรดคลบบันดาลให้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประสพแต่พระเกษมสุขทุกทิวาราตรีกาล เป็นเสมือนแม่แห่งแผ่นดินไทยตราบนิจรันดร์

ในเดือนมหามงคลนี้ นอกจากมีกฎหมายเข้าสู่สภาให้สมาชิกผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ มีภาระหน้าที่รับผิดชอบอย่างมากแล้ว ชาวहरวทั่วໄປออกจะน้๑ยໄປบ้าง

ข้าพเจ้า ขอแสดงความยินดีแก่ท่านผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลเอก มงคล อัมพรพิสิฏฐ์ ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ Panglina Setia Mahkota จากสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ณ พระราชวัง บาเลรองเสวี กรุงกัวลาลัมเปอร์ เนื่องในโอกาสที่ท่านคุณประโยชน์เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพมาเลเซีย ด้วยเกียรติแห่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ท่าน ผบ.สส. มีศักดิ์และสิทธิ์จะใช้นำหน้านามในบรรดาศักดิ์ "ตันศรี" อย่างเต็มภาคภูมิ นับเป็นความภูมิใจแก่ชาว ส.ว. ทั้งมวลด้วยเช่นกัน

ขอแสดงความยินดี แก่ ส.ว. ประยุทธ์ มหกิจศิริ ผู้ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมตั้งตระกูลแห่งประเทศไทย ปี 2542 และท่านผู้นี้เป็นประธานในการสร้างสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย-จีน เพื่อเป็นอนุสรณ์เนื่องในมงคลวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาหกธรรมาแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปีนี้ด้วย อนุสรณ์ทางวัฒนธรรมนี้ตั้งอยู่ที่วงเวียนหน้าโรงพยาบาลนครโอเดียนเก่า ถนนเจริญกรุง นอกจากจะเป็นที่น่าชื่นชมของคุณพ่อของท่านผู้วางรากฐานสมาคมนี้แล้วยังเป็นที่น่ายินดีของชาว ส.ว. ด้วยเช่นกัน

พลเอก มงคล อัมพรพิสิฏฐ์

คุณประยุทธ์ มหากิจศิริ

คุณธรรมบุญ หวังหลี

คุณพร ยูติธรรมดำรง

พลอากาศเอก ประกอบ นूरพรัตน์

ขอร่วมอนุโมทนาแก่ คุณธรรมบุญ หวังหลี กรรมการผู้ชำนาญการใหญ่บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่เข้าถวายปัจจัยมูลค่า 500,000 บาท แต่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อโปรดนำไปประทานความช่วยเหลือวัดต่าง ๆ ที่ประสบทุกข์ภัยที่จังหวัด จันทบุรี แต่คงมิใช่เพราะผลบุญที่เห็นทันตาสำหรับกรณีที่ท่านได้รับรางวัลแต่งกายดีเด่นประจำปี 2542 ของสมาคมช่างเสื้อไทย เพราะเป็นคนละเรื่องอยู่แล้ว

ชื่นใจ ๆ...วันก่อนที่คอนเมืองมีคนแอบเห็นท่านอัยการ พร ยูติธรรมดำรง กับอาจารย์พิศवास ยูติธรรมดำรง ผอ.โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ไปส่งธิดาสาวไปศึกษาต่อปริญญาโท ด้านกฎหมายที่สหรัฐอเมริกา ท่ามกลางญาติพี่น้อง หวังว่าจะกลับมาทำหน้าที่ดูแลกฎหมายให้เข้มแข็ง ไม่แพ้คุณพ่อผู้ขยันและเข้มแข็งแห่งแควดวงรัฐสภาไทย...

ขออนุญาตปิดท้ายข่าวเดือนนี้ด้วยข่าวเศร้าคือ การจากไปอย่างไม่มีวันกลับของ พลอากาศเอกประกอบ นूरพรัตน์ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม ในการนี้วุฒิสภาได้เป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมศพเมื่อคืนวันอังคารที่ 10 สิงหาคม เป็นที่อาลัยของชาว ส.ว. และญาติมิตรทั้งปวง นับเป็น ส.ว.คนที่ 6 ที่จากพวกเราไปในช่วงการดำรงตำแหน่ง 4 ปีนี้ ขอดวงวิญญาณท่านไปสู่สุคติด้วยคุณความดีที่สร้างสมมาสม่ำเสมอตลอดชีวิตวัย 67 ปี

สรุปงานประชุม

โดย ... กองการประชุม

ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันศุกร์ที่ 23 กรกฎาคม 2542

ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) เป็นประธานในที่ประชุม หลังจากที่ประธานได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่อง สมาชิกแทนราษฎร ครั้งที่ 7 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ 14 กรกฎาคม 2542 ได้พิจารณา

1. ร่างพระราชบัญญัติซึ่งวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและลงมติเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม รวม 4 ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (สืบพยานเด็ก) และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง 4 ฉบับดังกล่าว ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 175 (3) และ

2. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. .... ซึ่งวุฒิสภา แก้ไขเพิ่มเติมและลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง 2 ฉบับ และได้กำหนดจำนวนบุคคลที่จะประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันสกละ 10 คน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 175 (3) แล้ว

ต่อมา ที่ประชุมได้พิจารณาและนับมติดังต่อไปนี้

1. ตั้งกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ฝ่ายวุฒิสภา จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

1. นายเกษม ทรศักดิ์เกษม	2. นายชัยวัฒน์ วงศ์วิเศษ
3. นายชัยเขต สุนทรพิพิธ	4. คุณหญิงนันทกา สุประภาคนันทน์
5. นายนิพนธ์ วิสิทธิ์อุทศาสตร์	6. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
7. นายวิชัย พรหมศิลป์	8. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ
9. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	10. นายอารีย์ วงศ์อารยะ

2. ตั้งกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. .... ฝ่ายวุฒิสภา จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

1. นายเกษม ทรศักดิ์เกษม	2. พลเอก จรัส กุตะวณิช
3. นายนิพนธ์ วิสิทธิ์อุทศาสตร์	4. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
5. พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร	6. พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์
7. พลเอก ศิริมนตรี ฐูปกล้า	8. พลอากาศเอก สมศักดิ์ เวสุวรรณ
9. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	10. นายอรุณ ภาณุพงศ์

3. รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 3 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 11 ธันวาคม 2541 และครั้งที่ 4 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 18 ธันวาคม 2541)

4. ร่างพระราชบัญญัติกักขังอาชญากรรม พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วแต่เนื่องจากยังมีประเด็นในบางมาตราที่คณะกรรมการฯ เห็นควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ คณะกรรมการฯ จึงขอลองร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาปรับปรุงใหม่ ที่ประชุมมีมติยินยอมให้ถอนได้

5. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ และมีมติให้ส่งคณะกรรมการปกครองพิจารณา โดยมีกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

6. ร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ส่งคณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงินพิจารณา โดยมีกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

7. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ส่งคณะกรรมการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงินพิจารณา โดยมีกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

8. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

1. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	2. นายอัษฎร จารุจินดา
3. นายจตุรงค์ ปัญญาดิลก	4. นายไชยวัฒน์ ไตรยเสนันท์
5. นายเกษม รุ่งชนเกียรติ	6. นายกฤษณ์ ชัชวาลวงศ์
7. นายเกษม สรศักดิ์เกษม	8. นายชัยเขต สุนทรพิพิธ
9. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร	10. นายทวี หนูนภักดี
11. นายนิเชต สุนทรพิทักษ์	12. นายนิพนธ์ วิสินธุยุทธศาสตร์
13. พลเอก บุญศักดิ์ กำแหงฤทธิ์	14. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
15. นายรัตน์ ศรีไกรวิน	16. นายลิขิต เทอดสิทธิ์ศักดิ์
17. พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร	18. นายวิษณุ เกรียงงม
19. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ	20. พลอากาศเอก วีระพงษ์ สิงหนณี
21. นายศิริ เกวลินสถิตย์	22. พลเอก ศิรินทร์ ชูปกเกล้า
23. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	24. นางสาวสุนันท์ กาญจนาลัย
25. นายเสรี สุขสถาพร	

โดยมีกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

9. ร่างพระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติและพิจารณาโดยกรมการเต็มสภา และลงมติเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

10. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาจำนวน 25 คน ประกอบด้วย

1. นายชำนาญ สักดิเสรมฐ์	2. นายถวิล ไพรสมณ์
3. นายชาญศักดิ์ ขวลิคนิติธรรม	4. นายเสาวโรช กัษมาตย์
5. นายอัคร จารุจินดา	6. นายกรินทร์ ชัชวาลวงศ์
7. นายเกษม สุวรรณกุล	8. พลเรือเอก เกษะหลัก เจริญรุกษ์
9. นายชูวงศ์ นามะบุตร	10. นายนรนิติ เศรษฐบุตร
11. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะมันท์	12. นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์
13. พลเอก บุญศักดิ์ กำแหงฤทธิรงค์	14. นายปกิต พัฒนกุล
15. นายเผ่าเทพ อุประการนิติเกนตร	16. นายพินิต อารยะศิริ
17. นายไพบุลย์ ช่างเรียน	18. นายไพศาล กุมารย์วิสัย
19. นายไพศาล พิษมงคล	20. นายวิชัย โดสุวรรณจินดา
21. นายศิริ เกวลินสฤษดิ์	22. พลเอก ศิริรินทร์ ฐูปกล้า
23. นายสมพงษ์ ศรีชะพันธ์	24. นายสุวรรณ ปัญญาภาส
25. นายอริย์ วงศ์อารยะ	

โดยมีกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

11. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

1. นายถวิล ไพรสมณ์	2. นายรัชทิน ศยามานนท์
3. นายวิโรจน์ คลังบุญครอง	4. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
5. นายเจริญ ประจําแทน	6. นายโชคชัย ถักนรินทร์
7. นายณรงค์ชัย อัครเศรณี	8. นางทัศนิตา สวานานนท์
9. พลเอก เทียนชัย สิริสัมพันธ์	10. นายธีรพงษ์ จรรย์ศรี
11. นายนิเชต สุนทรพิทักษ์	12. นายพานิชย์ เจริญเผ่า
13. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	14. พลเอก ไพบุลย์ เอมพันธุ์
15. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล	16. นายมนัส สุขสมาน
17. นายรัตน์ ศรีไกรวิน	18. นายวิจิตร ณ ระนอง
19. นายวิระชัย สุตรสุวรรณ	20. นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์
21. นายศิริ เกวลินสฤษดิ์	22. นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย
23. นายสุชน ชาลีเครือ	24. นายโสภณ สุภาพงษ์
25. นางอรนุช โอสถานนท์	

โดยมีกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับฯ

12. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา จำนวน 27 คน ประกอบด้วย

1. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	2. นายถนัดกร จันทิก
3. นายทองสุข กลิ่นประภัสร์	4. นางสาวพรทิพย์ จาละ
5. นายสุรพล นิติไกรพจน์	6. นายเกษม สรศักดิ์เกษม
7. นายชัยเขต สุนทรพิพิธ	8. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
9. นายรณิธิ เศรษฐบุตร	10. นายนิเชต สุนทรพิทักษ์
11. นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์	12. นายบรรศักดิ์ กุวรรณโณ
13. นายปกิต พัฒนกุล	14. นายพชร ยุติธรรมดำรง
15. นายพินิต อารยะศิริ	16. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย
17. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล	18. พลตำรวจเอก วิเศษ เดชกฤษ
19. นายวัลลภ ตั้งคณานุกรณ์	20. พลเอก วิชิต บุญชะวัฒน์
21. นายวิมล เครืองาม	22. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ
23. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	24. นายโอกาส อรุณินท์
25. นายอารีย์ วงศ์อารยะ	26. พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกข์
27. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา	

โดยมีกำหนดการแปรญัตติภายใน 15 วัน

อนึ่ง ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้คงใช้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2541 ข้อ 108 วรรคสาม

13. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ส่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... พิจารณาโดยมีกำหนดการแปรญัตติภายใน 15 วัน

ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันศุกร์ที่ 30 กรกฎาคม 2542

ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) เป็นประธานในที่ประชุม หลังจากที่ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่อง ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....ของวุฒิสภา รายงานผลการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และเรื่อง สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ 21 กรกฎาคม 2542 ได้รับทราบรายงานการตรวจสอบบัญชีและการเงินกองทุนประกันสังคมประจำปี 2540 แล้ว

ต่อมา ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติดังต่อไปนี้

1. รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 25 ธันวาคม และครั้งที่ 6 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 8 มกราคม 2542

2. เรื่องด่วน ขออนุญาตวุฒิสภาเพื่อพิจารณาแก้ไขร่าง นายสุชน เข็ดขันธ์ สมาชิกวุฒิสภา ในระหว่างสมัยประชุม ตามมาตรา 166 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ประชุมมีมติอนุญาต ให้ศาลอาญาพิจารณาคดีอาญาในระหว่างสมัยประชุมได้ทุกสมัยประชุม จนกว่าอายุของวุฒิสภาจะสิ้นสุดลง
3. เรื่องด่วน ขออนุญาตวุฒิสภาเพื่อพิจารณาคดีอาญา นายประชา เหนระกุล สมาชิกวุฒิสภา ในระหว่างสมัยประชุม ตามมาตรา 166 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ประชุมมีมติไม่อนุญาต
4. ร่างพระราชบัญญัติกักขังการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ในการนี้ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2541 ข้อ 108 วรรคสาม สำหรับพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ 2 และลงมติในวาระที่ 3 ให้แก้ไขเพิ่มเติม
5. คณะกรรมการวิสามัญฯ ขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก 30 วัน นับแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2542 ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 174 ที่ประชุมมีมติให้ขยายเวลาได้
6. คณะกรรมการวิสามัญฯ ขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. .... ออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก 30 วัน นับแต่วันที่ 8 สิงหาคม 2542 ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 174 ที่ประชุมมีมติให้ขยายเวลาได้

ครั้งที่ 7 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันศุกร์ที่ 6 สิงหาคม 2542

ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) เป็นประธานในที่ประชุม หลังจากที่ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่อง

1. รายงานการตรวจสอบบัญชีและงบการเงินกองทุนประกันสังคมประจำปี 2540
2. รายงานผลการพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ฉบับที่ 4 ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เนื่องจากขณะนี้อยู่ในระหว่างสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ที่ประชุมไม่สามารถพิจารณารายงานดังกล่าวได้ แต่เพื่อประโยชน์ของสมาชิกวุฒิสภาในการที่จะรวบรวมข้อมูลและแนวทางในการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ประธานวุฒิสภাজึงให้สำนักรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวให้สมาชิกทราบ
3. สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 5 สิงหาคม 2542 ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว และลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตั้งกักไว้ก่อน ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 175

ต่อมา ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติดังต่อไปนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติวิศวรร พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ 2 และลงมติในวาระที่ 3 ให้แก้ไขเพิ่มเติม
2. ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ

3. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1301 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 (หนองขนาบ) - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1205 (วังโป่ง) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติพิจารณาในวาระที่ 2 โดยกรรมาธิการเต็มสภา และลงมติในวาระที่ 3 เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันศุกร์ที่ 13 สิงหาคม 2542

ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) เป็นประธานในที่ประชุม หลังจากที่ประธานได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่อง

1. ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้วว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. .... ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 37/2542 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2542

2. พลอากาศเอก ประกอบ บุรพรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2542

3. สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ 4 สิงหาคม 2542 ได้รับทราบรายงานผลการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ต่อมา ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติดังต่อไปนี้

1. เรื่องด่วน คือ ขออนุญาตหมายเรียกตัว นายณรงค์ชัย ถักรเศรณี สมาชิกวุฒิสภา ไปทำการสอบสวน ในฐานะผู้ต้องหาในคดีอาญา ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 165 ที่ประชุมมีมติไม่อนุญาต

2. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ

3. ร่างพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ 2 และลงมติในวาระที่ 3 ให้แก้ไขเพิ่มเติม

4. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การชันสูตรพลิกศพ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา จำนวน 29 คน ประกอบด้วย

1. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	2. นายบัณฑิต รัชตะนันท์
3. นางพรทิพย์ โรจนสุนันท์	4. พลตำรวจโท เสรี เตมียเวส
5. นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์	6. นายณรงค์เลิศ สุรพล
7. นายบุญสนอง บุญมี	8. นายกีรินทร์ ชัชวาลวงศ์
9. นายเกษม สรศักดิ์เกษม	10. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
11. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์	12. นายนิพนธ์ วิถีชูยุทธศาสตร์
13. นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร	14. นายเพชร ฤทธิธรรมดำรง

15. นายไพบุลย์ ช่างเรียน	16. พลตำรวจโท วาสนา เพิ่มลาภ
17. นายวัลลภ ตังคพานุรักษ์	18. พลเรือตรี วิฑูร แสงสิงแก้ว
19. นายวีระชัย สุตรสุวรรณ	20. นางสาวศรีสว่าง พิววงศ์แพทย์
21. พลเอก ศิริวัตร ฐุกกล้า	22. พลตำรวจโท สมควร หริกุล
23. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ	24. นางสาวสุรี จุติกุล
25. นายสุจริต ศรีประพันธ์	26. นายอรุณ เผ่าสวัสดิ์
27. พันเอกหญิง อัสมนีย์ เสาวภาพ	28. นายถาวรย์ วงศ์อารยะ
29. นายอาทิตย์ พิทักษ์คุ้มพล	

โดยมีกำหนดการแปรรูปคดีตามข้อบังคับฯ

5. คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ รวม 3 คณะ ขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการการเมืองพัทยา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... ออกไปเป็นกรณีพิเศษ อีก 30 วัน นับแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2542 ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 174 ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ขยายเวลาได้

งานด้านกรรมการ

โดย...กองกรรมการ

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสามัญ วุฒิสภา
ระหว่างวันที่ 16 กรกฎาคม 2542 ถึง 15 สิงหาคม 2542

คณะกรรมการสามัญ/เรื่องที่พิจารณา	ประชุมคณะกรรมการ จำนวน/ครั้ง	ประชุม อนุฯ คณะทำงาน จำนวน/ครั้ง	จัดสัมมนา	ศึกษาดูงาน ในประเทศ ต่างประเทศ
คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์				
-พิจารณาญัตติที่ได้รับมอบหมายจากวุฒิสภา	4			
-เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐแอฟริกาใต้และสาธารณรัฐซิมบับเว (ไม่ได้เบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน)				1
คณะกรรมการการคมนาคม				
-พิจารณาปรับปรุงร่างรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทย	5			
คณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน				
-พิจารณาเรื่อง มาตรการและแนวทางในการฟื้นฟูเสถียรภาพทางการเงินและการคลังของประเทศ	5			
คณะกรรมการการต่างประเทศ				
-พิจารณาศึกษาเรื่อง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติและองค์การระหว่างประเทศฯ	5			
-เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จ.ระนอง				1
คณะกรรมการการทหาร				
-พิจารณาเรื่อง การจัดซื้อเครื่องบินจากเยอรมัน	1			
คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา				
-พิจารณาร่างรายงานการศึกษาร่าง การปรับปรุงโครงสร้างของการบริหารการท่องเที่ยว	5			
คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม				
-พิจารณาศึกษาญัตติเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ	5			
คณะกรรมการการปกครอง				
-พิจารณาศึกษาร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อลดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. .... และร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	4			
-เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จ.สุราษฎร์ธานี				1

คณะกรรมการสามัญ/เรื่องที่พิจารณา	ประชุมคณะ กรรมการ จำนวน/ครั้ง	ประชุม อนุฯ คณะทำงาน จำนวน/ครั้ง	จัดสัมมนา	ศึกษา ดูงาน ในประเทศ
คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม -พิจารณากำหนดกรอบและแนวทางการจัดทำรายงาน เรื่องวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับด้านแรงงาน และสวัสดิการสังคมและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	2			
คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน -พิจารณาเกี่ยวกับญัตติของคณะกรรมการตามที่ประชุม วุฒิสภามาหาหมาย	3			
-พิจารณาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน	2			
คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม -พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการค้าและการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน	5	8		
คณะกรรมการการสาธารณสุข -พิจารณาเรื่อง การประชุมคณะกรรมการพิเศษของ องค์การรัฐสภาอาเซียน (AIPPO)	1			
-เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จ.ยะลา สงขลา				1
คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ -พิจารณาร่างรายงานเรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหา แพทย์ติดสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา	5			
-จัดเสวนาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้หญิงในการตัดสินใจ : ประชาพิจารณ์นอกกรอบ”			1	
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม -พิจารณาเรื่อง การจัดการมลพิษ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ	4	2		
-พิจารณาเรื่อง การใช้งบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมให้มี ประสิทธิภาพ	1			
คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและ พิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ -พิจารณาตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9,10, 11,12 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 29 มกราคม, วันศุกร์ที่ 5,12,19 กุมภาพันธ์ 2542	8			

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภา
ระหว่างวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ถึง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๒

คณะกรรมการวิสามัญ	ประชุม, เดินทาง จำนวน/ครั้ง
<p>คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. และกิจการวุฒิสภา</p>	3
<p>คณะกรรมการวิสามัญศึกษากรใช้บังคับกฎหมาย -พิจารณาศึกษาผลการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ</p>	3
<p>คณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหา 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล -พิจารณาศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาคความไม่สงบ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้</p>	3
<p>คณะกรรมการวิสามัญศึกษาและติดตามการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ -พิจารณาศึกษาบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินที่ผ่านมา</p>	3
<p>แนวทางการดำเนินงานในปัจจุบันและปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง</p>	
<p>-เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐเกาหลี (ไม่ได้เบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน)</p>	1
<p>คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....</p>	7
<p>คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2543 -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2543</p>	4
<p>คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ....</p>	2
<p>คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกักขังมวยอาชีพ พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. กักขังมวยอาชีพ พ.ศ. ....</p>	1
<p>คณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน -พิจารณาศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน, ประเด็นสิทธิเด็กในการศึกษาและสิทธิภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก</p>	3

คณะกรรมการการวิสามัญ	ประชุม, เดินทาง จำนวน/ครั้ง
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ.	7
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ.	2
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.	4
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... และร่าง พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ.	2
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความคิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยความคิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.	2
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.	2
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาปิก พ.ศ. .... -พิจารณาร่าง พ.ร.บ. สภาปิก พ.ศ.	1

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

โดย...กองกรรมการ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมวุฒิสภาให้กระทำการพิจารณาศึกษาญัตติในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงงานของคณะกรรมการ ซึ่งในการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการได้แบ่งกรณีศึกษาเกี่ยวกับญัตติออกเป็น 10 กรณีศึกษา โดยคณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจำนวน 10 คณะ ทำการพิจารณาศึกษาในแต่ละเรื่อง ซึ่งคณะอนุกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญในแต่ละด้าน และได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมเป็นอนุกรรมการด้วย และผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะประกอบรายงาน คือ

กรณีศึกษาที่ 1 แนวทางการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า การบริหารการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ขึ้นอยู่กับกรมป่าไม้โดยตรง โดยอาศัยพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ซึ่งได้บังคับใช้มาเป็นเวลานานถึง 35 ปีมาแล้ว ดังนั้น สมควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมทั้ง ประกาศ คำสั่งหรือระเบียบกรมป่าไม้ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

กรณีศึกษาที่ 2 การประเมินผลการประกาศเขตควบคุมมลพิษ เมืองพัทยา

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า ภายหลังจากการกำหนดให้เมืองพัทยาคือเป็นเขตควบคุมมลพิษและได้มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ แต่เมืองพัทยายังคงประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะมูลฝอยในคืนต่าง ๆ ฉะนั้น ควรมีมาตรการในการเสริมสร้างประสิทธิภาพและขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรเพื่อรองรับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียและกำจัดมูลฝอย ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการและบำรุงรักษา มีการประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ รวมทั้งให้มีมาตรการทางด้านกฎหมาย

กรณีศึกษาที่ 3 การประเมินผลโครงการฟื้นฟูบูรณะ เมืองพัทยา

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการไม่เห็นชอบกับการถมทะเลพัทยาใต้และโครงการถมชายหาดพัทยาเนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นการแก้ไขปัญหามลพิษไม่ถูกจุด อีกทั้งกลับกลายเป็นการรองรับอิทธิพลของสึนามิที่กัดเซาะชายหาดในเขตพัทยาใต้และไม่สามารถยืนยันได้ว่าจะทำให้มีนักท่องเที่ยวไปใช้ชายหาดพัทยามากขึ้น และไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

กรณีศึกษาที่ 4 ผลกระทบจากการตัดถนนผ่านป่าชายเลนและการวิเคราะห์ปัญหาหมอกพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมบริเวณใกล้เคียงวัดโคกคราม จังหวัดสมุทรปราการ

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า วัดโคกครามตั้งอยู่ในทำเลที่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เป็นกลุ่มของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนมากถึง 100 แห่ง ทำให้วัดโคกครามต้องได้รับผลกระทบทางมลพิษโดยตรงจากกลุ่มอุตสาหกรรม ดังนั้น ควรเร่งรัดให้มีการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมในซอยบางเมฆขาวและซอยฟอกหนังที่มีโรงงานรวมทั้งสิ้นกว่า 100 แห่ง ให้ได้มาตรฐานก่อนปล่อยลงสู่ลำคลองสาธารณะ ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการตื่นตัวในการมีส่วนร่วมที่จะช่วยกันขจัดปัญหาด้านมลพิษต่าง ๆ

กรณีศึกษาที่ 5 ความปลอดภัยในการก่อสร้าง

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า จะต้องมีนโยบายการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนทุกระดับ จัดให้มีสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอันจะนำมาซึ่ง

พื้นฐานของความปลอดภัยและตระหนักถึงความปลอดภัยต่อชีวิตส่วนบุคคลต่อชุมชนและครอบครัวด้วยการสร้างมาตรฐานความปลอดภัยให้ตนเอง รวมทั้งปลูกฝังนิสัยว่าด้วยความปลอดภัยให้กับคนรอบข้างให้มีจิตสำนึกในความปลอดภัยด้วยการอบรม ดักเตือนและแนะนำตามสถานภาพและเหตุการณ์ที่เหมาะสม

กรณีศึกษาที่ 6 ผลกระทบจากการขุดเจาะน้ำบาดาลในกรุงเทพมหานคร

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า ทางราชการควรกำหนดวิธีการและการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อมิให้ความดันน้ำบาดาลลดลงกว่าปัจจุบัน แต่ก็ไม่ควรให้มีผลกระทบทางเศรษฐกิจ และนำความเดือดร้อนมาให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมโดยไม่จำเป็น

กรณีศึกษาที่ 7 ปัญหาเรื่องฝุ่นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า ในการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษในระยะสั้นควรให้มีการพิจารณาบททวนกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ทั้งหมด รวมทั้งจัดองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ ตรวจจับผิดในระหว่างที่มีการใช้งานบนถนนที่มีมลพิษเกินค่ามาตรฐาน เร่งดำเนินการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องของกรมทรัพย์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและเอกชนและประชาชนทั่วไป ส่วนในระยะยาวควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศสามารถทำได้กึ่งมีเอกภาพ

กรณีศึกษาที่ 8 อันตรายที่เกิดจากสารพิษที่ท่าเรือคลองเตย

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า ในปัจจุบันยังขาดมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในระดับประเทศ และขาดระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จะต้องสร้างความเข้าใจและสร้างแนวทางร่วมกันโดยการแก้ไขกฎหมายที่เกี่วข้อง และการพิจารณานำกฎหมายมาใช้บังคับอย่างจริงจัง อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคเอกชนและประชาชน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

กรณีศึกษาที่ 9 การประเมินผลการประกาศเป็นเขตอนุรักษ์ บริเวณเกาะพิพิธ จังหวัดกระบี่

จากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นว่า การดำเนินการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานต่อไปในอนาคต ฉะนั้น กฎหมายเก่าที่ล้าสมัยขาดการบังคับใช้หรือไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้สมควรจะต้องได้รับการแก้ไข ถึงแม้ว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นผ่านมาจะมีความสำเร็จในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม

กรณีศึกษาที่ 10 การนิคมอุตสาหกรรมกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้วและอยู่ในระหว่างการเตรียมนำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณา

นอกจากนี้ คณะกรรมการยังได้พิจารณาศึกษาในปัญหา และข้อเท็จจริงอันเกิดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมต่อประชาชน ไม่ว่าจะโดยการรับเรื่องราวร้องเรียนของประชาชนต่อคณะกรรมการหรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าส่งผลกระทบต่อประชาชน โดยได้สรุปผลการพิจารณาจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ภาพถ่าย

เยี่ยมชมการ:

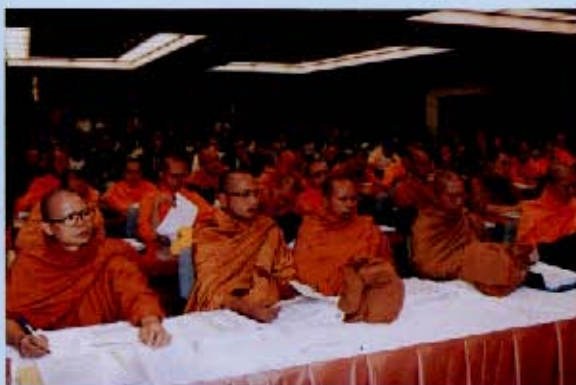

วันศุกร์ที่ 6 สิงหาคม 2542 เวลา 14.30 น. ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ได้ให้การรับรอง ดร. นัจมา เฮ็บตุลลา (Dr. Najma Heptulla) รองประธานสภาสูงของอินเดีย (ราชยสภา) ในโอกาสเดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ ห้องรับรองพิเศษ ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2

กิจกรรมวุฒิสภา

วันพฤหัสบดีที่ 29 กรกฎาคม 2542 ดร. สมภัทร เตียมบูรเศรษฐ์ นำคณะตัวแทนผู้พิพากษาสมทบทั่วประเทศ เข้าพบ ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เพื่อยื่นหนังสือเรื่อง การแยกสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนกลางออกจากศาลยุติธรรม ณ ห้องรับรองพิเศษ ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2

วันศุกร์ที่ 30 กรกฎาคม 2542 เวลา 09.30 น. ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ได้เป็นประธานเปิดการเสวนาเรื่อง “นโยบายของพรรคการเมืองเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับใหม่ และร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา” ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ณ ห้อง 213-216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2

ภาพถ่าย

กิจกรรมคณะกรรมการ

วันที่ 17-18 กรกฎาคม 2542 คณะกรรมการการปกครอง วุฒิสภา เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่อง
บทบาทราชการส่วนภูมิภาคในอนาคตกับการกระจายอำนาจของรัฐและสังเกตการณ์การเลือกตั้งสมาชิกองค์การ
บริหารส่วนตำบล ณ อำเภอเกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี

วันที่ 23-30 กรกฎาคม 2542 คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เดินทางไปศึกษาดูงาน
ด้านการเกษตรและชมงาน "WINE FARMERS AND
FRUIT GROWERS EXHIBITION '99" ณ สาธารณรัฐ
แอฟริกาใต้

ภาพถ่าย

กิจกรรมคณะกรรมาธิการ

วันที่ 4-5 สิงหาคม 2542 คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ วุฒิสภา เดินทางไปศึกษาดูงานด้าน
สถานการณ์ชายแดนไทย-พม่า ณ จังหวัดระนอง

วันพุธที่ 4 สิงหาคม 2542 คณะกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ วุฒิสภา ร่วมกับสมาคม
ผู้หญิงกฎหมาย และการพัฒนาแห่งเอเชียและแปซิฟิก สถาบันผู้หญิงกับการเมือง ฯลฯ จัดเสวนาเรื่อง "การมีส่วน
ร่วมของผู้หญิงในการตัดสินใจ : ประชาพิจารณ์นอกรอบ" ณ ห้องรับรอง 1-2 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา 2

ภาพถ่าย

กิจกรรมคณะกรรมาธิการ

วันพฤหัสบดีที่ 5 สิงหาคม 2542 คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา เดินทางไปศึกษาดูงาน เรื่องโครงการสาธารณสุขมูลฐาน การบริการสาธารณสุขชุมชนและการก่อสร้างศูนย์สุขภาพผู้สูงอายุ ณ จังหวัด ชะลา และสงขลา

วันที่ 15-19 สิงหาคม 2542 คณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาและติดตามการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทาง เศรษฐกิจของประเทศ วุฒิสภา เดินทางไปศึกษาดูงานด้านเศรษฐกิจ ณ สาธารณรัฐเกาหลี

ด้วยในวันที่ 7 สิงหาคม ของทุกปี เป็น วันรพี วันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ "พระบิดาแห่งกฎหมายไทย" สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นำพวงมาลาในนาม "วุฒิสภา" ไปถวายสักการะพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ณ หน้าศาลากลาง ศาลากลาง

การประชุมวิชาการระหว่างประเทศเพื่อเสวนาปัญหาสิทธิมนุษยชน
เรื่อง “กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ : แนวคิดและประสบการณ์”

จัดโดย คณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา
ณ ห้องรับรอง 1-2 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา 2 วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

โดยพิจารณาเห็นว่า หลายฝ่ายอันประกอบด้วย นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชนส่วนราชการต่าง ๆ กำลังให้ความสนใจที่จะผลักดันให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ทรงประสิทธิภาพในประเทศไทย และเพื่อให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นนี้มีความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้อย่างที่กำหนดไว้ในมาตรา 199 และมาตรา 200 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 คณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา จึงได้เชิญชวนสถาบันศึกษา¹ และองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน² มาร่วมกันจัดการประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศเพื่อเสวนาถึง “ประสบการณ์และแนวความคิด” ของนานาชาติประเทศที่ได้เคยมีในช่วงเวลาที่มีการร่างกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา มีความประสงค์จะให้การประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศครั้งนี้เป็น “เวทีแห่งการระดมความคิดของเหล่าผู้เกี่ยวข้อง” คือ “ร่าง พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....” ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างฯ ของสภาผู้แทนราษฎร” แล้ว และต้องการจะนำข้อความคิดที่ได้จากการประชุมนี้ไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นให้แก่วุฒิสมาชิกและคณะกรรมการวิสามัญของวุฒิสภาเมื่อร่างนี้เข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา

มีบุคคลเข้าร่วมการเสวนาโดยตรงในห้องรับรอง 1-2 ของอาคารรัฐสภา 2 เป็นจำนวนประมาณ 150 คน นอกจากนั้น ยังได้มีการถ่ายทอดการเสวนาภาคเช้าทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

การเสวนาแบ่งออกเป็น 2 ช่วง กล่าวคือ การพิจารณาจากมุมมองไทยในช่วงเช้า และการพิจารณาจากแนวคิดและประสบการณ์ต่างประเทศในช่วงบ่าย วิทยากรและผู้เข้าร่วมการสัมมนาเห็นพ้องกันว่า

¹ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สถาบันประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

² คณะกรรมการประสานงานองค์กรสิทธิมนุษยชน สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย สมาพันธ์แห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทย เครือข่ายผู้หญิงกับรัฐธรรมนูญ สถาบันผู้หญิงกับการเมือง คณะทำงานด้านเด็ก และคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อชนเป่่าพื้นเมือง

1. ทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน จะต้องเป็นองค์กรที่มีอิสระจากฝ่ายบริหาร ความเป็นอิสระนี้หมายถึงความเป็นอิสระทั้งในเรื่องของอำนาจการดำเนินงาน และอิสระอย่างแท้จริงในการส่งเสริม ปกป้อง และตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

2. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องมีองค์ประกอบที่หลากหลาย ผู้อภิปรายส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่า น่าจะต้องกำหนดสัดส่วนที่ชัดเจนในเรื่องตัวแทนของเพศ

3. วิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนาเกือบทั้งหมดพอใจกับอำนาจหน้าที่ที่ปรากฏในร่าง พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่ผ่านการแก้ไขเพิ่มเติม แต่มีข้อสังเกตว่า ควรจะเน้นเรื่องการปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยการให้การศึกษา และการศึกษานี้มีความหมายมากกว่าการสอนสิทธิมนุษยชน แต่ต้องให้ความสำคัญกับการปลูกฝังค่านิยมเรื่องสิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของคนทุกคน ไม่ใช่เฉพาะคนไทย

4. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องเป็นองค์กรที่เป็นที่พึ่งพาของประชาชนและจะให้เข้าถึงโดยง่าย วิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่า จำเป็นที่จะต้องมีส่วนงานคณะกรรมการสาขา ในขณะที่วิทยากรบางท่านเห็นว่า อาจไม่จำเป็นต้องมีส่วนงานสาขา แต่สิ่งที่ทุกฝ่ายเห็นตรงกัน ก็คือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องสร้างสายสัมพันธ์อันใกล้ชิดและเป็นแนวร่วมในการพัฒนากับองค์กรประชาชน และองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน หรือกลุ่มที่ดูแลผลประโยชน์ โดยไม่จำเป็นว่า องค์กรเหล่านั้นจะต้องเป็นนิติบุคคล หากได้รับการรับรองจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก็จะสามารถร่วมงานด้วยได้ และด้วยวิธีการดังกล่าวนี้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเรียนรู้จากประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีประสบการณ์ตรงได้อย่างดียิ่ง

โดยสรุป วิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่า ร่าง พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ฯ สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการที่จะเห็นคณะกรรมการของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

(ต่อจากฉบับเดือนกรกฎาคม)

บทเฉพาะกาล

มาตรา 314 ให้คณะองคมนตรีซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นคณะองคมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดตามมาตรา 323 ให้ประธานองคมนตรีทำหน้าที่คณะองคมนตรีด้วย และให้คณะองคมนตรีที่เหลืออยู่ทำหน้าที่รัฐสภาตามมาตรา 19 มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 และมีให้นำมาตรา 20 วรรคสาม และมาตรา 24 วรรคสาม มาใช้บังคับ และให้คณะองคมนตรีเลือกองคมนตรีคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ประธานเป็นการชั่วคราว

มาตรา 315 นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้สภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 ทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้จนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 324 และให้วุฒิสภาคตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 ทำหน้าที่วุฒิสภาคตามรัฐธรรมนูญนี้ จนถึงวันที่ครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาคตามวรรคห้า (1) หรือวันเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาคตามวรรคห้า (2) แล้วแต่กรณี

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภาหรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา 323 แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่

ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาคตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาจะสิ้นสุดลงตามมาตรา 323 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 หรือสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามมาตรา 323 แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้วุฒิสภาคประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

มีให้นำบทบัญญัติมาตรา 107 (3) มาตรา 118 (7) มาตรา 121 มาตรา 125 (2) และ (3) มาตรา 126 (2) และ (3) มาตรา 127 มาตรา 130 และมาตรา 134 มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสอง และสมาชิกวุฒิสภาคตามวรรคสาม

ในกรณีที่มีเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาคตามวรรคสามสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดให้ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาคตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ในคราวแรก ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้ง ให้ดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันก่อนวันครบสี่ปี ในกรณีเช่นนี้ ให้อายุของวุฒิสภาและสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้ง เริ่มนับตั้งแต่วันที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาคตามวรรคสามสิ้นสุดลง

(2) ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามมาตรา 323 ให้ดำเนินการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา แต่ถ้ายังไม่มีกฎหมายดังกล่าวให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย โดยให้ใช้คำว่า "สมาชิกวุฒิสภา" แทนคำว่า "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" ทุกแห่งและให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งที่ตั้งขึ้นตามมาตรา 319 เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าว และในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าบทบัญญัติใดของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดระเบียบที่จำเป็นขึ้นใช้แทนบทบัญญัตินั้นได้เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ระเบียบดังกล่าวและความเห็นที่ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวนั้นขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อนประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตาม (2) ให้กระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และมีให้ดำเนินการเลือกตั้งในวันเดียวกันกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 324

มาตรา 316 ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าอายุของวุฒิสภามาตรา 315 จะสิ้นสุดลงหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามมาตรา 323

ให้คณะกรรมการซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะกรรมการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา และข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ และให้ข้อบังคับการประชุมดังกล่าวสิ้นผลลงเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่ง แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(1) เมื่อสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 315 วรรคหนึ่ง เต็มอายุหรือถูกยุบ หรือเป็นกรณีตามมาตรา 323

(2) เมื่อมีการตราข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

(3) เมื่อมีการตราข้อบังคับการประชุมรัฐสภาขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 317 ให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 156 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 มาใช้บังคับกับ

การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลและคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง หรือกับการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลและคณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในระหว่างที่ยังไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา 324 แล้วแต่กรณี และถ้ามติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงตามที่กำหนด ก็ให้รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ดังก้าว พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 324 แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งหรือ คณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งขึ้นใหม่ก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา 324 แล้วแต่กรณี พ้นจาก ตำแหน่ง แต่ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 118 (7) มาตรา 127 มาตรา 201 มาตรา 202 มาตรา 203 มาตรา 204 มาตรา 206 (2) (3) และ (6) มาตรา 209 มาตรา 215 วรรคสี่ และมาตรา 216 (5) มาใช้บังคับกับการดำรง ตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีตามมาตรา

มาตรา 318 ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เป็นคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตาม มาตรา 274 และการเลือกตั้งกรรมการตุลาการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ภายในสามปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้ดำเนินการทั้งหลายอันจำเป็นเพื่อให้การเป็นไปตาม มาตรา 274 ของรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 319 ในวาระเริ่มแรก ให้วุฒิสภาดำเนินการเลือกกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา 136 ภายใน สามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และมีให้นำกำหนดเวลาตามมาตรา 138 มาใช้บังคับ

ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุด ให้คณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการ การเลือกตั้ง มีจำนวนเก้าคน ประกอบด้วยอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือก กันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน เป็นกรรมการ

ในกรณีที่ยังมีได้มีการประกาศใช้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดระเบียบอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม รัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบดังกล่าวให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อนประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้บังคับได้จนกว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมี ผลใช้บังคับ

มาตรา 320 ในวาระเริ่มแรก ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคสอง

ในวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 255 และมาตรา 257 ภายในสี่ สิบห้าวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีศาลปกครองสูงสุด มิให้นำมาตรา 255 (2) มาใช้บังคับ และให้ศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีกสิบสองคนซึ่งพระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้งจากบุคคลตามมาตรา 255 (1) (3) และ (4)

(ต่อฉบับหน้า)

วุฒิสภา

“ตามรัฐธรรมนูญปัจจุบัน”

จาก ... หนังสือการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญเดิม

รัฐสภาไทยประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ในส่วนที่เกี่ยวกับวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญเดิม สามารถสรุปได้ ดังนี้

คุณสมบัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 บัญญัติว่า สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีบริบูรณ์
- (3) ไม่เป็นสมาชิก หรือเจ้าหน้าที่ หรือที่ปรึกษาของพรรคการเมือง
- (4) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้ง
- (5) ไม่เคยถูกคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ

ที่มา วาระ และการกระทำอันต้องห้าม

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งวุฒิสมาชิกโดยมีนายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ วุฒิสภาชุดปัจจุบันมีวาระ 4 ปี และระหว่างที่ดำรงตำแหน่งต้องไม่มีการกระทำอันต้องห้ามดังนี้

- (1) ไม่รับสัมปทานจากรัฐหรือคงไว้ซึ่งสัมปทานนั้นหรือเป็นคู่สัญญากับรัฐอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน
- (2) ไม่รับประโยชน์ใด ๆ จากรัฐนอกเหนือจากที่รัฐปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ

อำนาจหน้าที่

วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญเดิมมีอำนาจหน้าที่หลักคือ การกลั่นกรองร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ถ้าไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติก็มีอำนาจยับยั้ง แต่ผลที่สุดแล้วถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกึ่งหนึ่งยืนยันให้ร่างพระราชบัญญัติผ่าน ก็ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาและให้ตราเป็นกฎหมายได้ อย่างไรก็ตาม วุฒิสภายังมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น

- (1) อำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
- (2) สมาชิกวุฒิสภาทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีซึ่งให้คำตอบในราชกิจจานุเบกษา
- (3) อำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญ เพื่อกระทำการ หรือพิจารณาสอบสวน

หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่

นอกจากนี้ วุฒิสภาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของรัฐสภามีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น

- (1) อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญหมวด 2 พระมหากษัตริย์
- (2) ปรีกหาร่างพระราชบัญญัติที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบ

- (3) รับฟังการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีก่อนเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่มีการลงมติ
- (4) ให้ความคิดเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในระหว่างการอภิปรายทั่วไป ซึ่งนายกรัฐมนตรีขอให้เปิดอภิปรายโดยไม่มีการลงมติ
- (5) ให้ความเห็นชอบในการประกาศสงคราม หรือหนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามสัญญา
- (6) พิจารณาการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในระหว่างที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ วุฒิสภาอาจทำหน้าที่แทนรัฐสภาในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือการสืบราชสันตติวงศ์หรือประกาศสงคราม

วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญปัจจุบัน

ตามรัฐธรรมนูญใหม่ วุฒิสมาชิกมีจำนวนคงตัวคือ 200 คนทั่วประเทศ ส่วนแต่ละจังหวัดจะมีวุฒิสมาชิกเท่าไรขึ้นอยู่กับจำนวนราษฎรของจังหวัดนั้น

ก่อนอื่นจะต้องคำนวณเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อ ส.ว. หนึ่งคน ซึ่งเท่ากับจำนวนราษฎรทั้งประเทศหารด้วยจำนวน ส.ว. ทั้งหมดคือ 200 จำนวนราษฎรทั้งประเทศนั้นให้ถือตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีกรเลือกตั้ง (เช่น การเลือกตั้ง ส.ว. จะมีในประมาณเดือนกุมภาพันธ์ 2543 ก็คงต้องใช้ จำนวนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ถ้ามีการประกาศทัน) ประมาณได้ว่าเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อ ส.ว. หนึ่งคนจะสูงกว่า 3 แสนคนเล็กน้อย เช่น 310,000 คน

จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์ดังกล่าว (มีน้อยกว่า 3.1 แสนคน) ให้มี ส.ว. ได้หนึ่งคน สำหรับจังหวัดอื่น ๆ ให้เอาจำนวนราษฎรของจังหวัดหารด้วยเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อ ส.ว. หนึ่งคน (หารด้วยสามแสนเศษ) ผลหารที่เป็นเลขจำนวนเต็มคือจำนวน ส.ว. ของจังหวัดนั้น (เศษการหารจะเก็บไว้พิจารณาทีหลัง) เมื่อจัดสรรจำนวน ส.ว. ด้วยวิธีการข้างต้นแล้ว ให้เอาจำนวน ส.ว. ที่ได้จัดสรรให้จังหวัดต่าง ๆ ไปแล้วมาบวกกัน เนื่องจากไม่ได้คำนึงถึงเศษการหาร ผลรวมของจำนวน ส.ว. ที่ได้จากการบวกกันดังกล่าว จะต่ำกว่า 200 คน เพื่อให้ได้ผลรวมเป็น 200 คน ให้เพิ่ม ส.ว. ให้จังหวัดที่มีเศษการหารสูงสุดอีกหนึ่งคน จากนั้นเพิ่ม ส.ว. ให้จังหวัดที่มีเศษการหารรองลงไปอีกหนึ่งคน เพิ่มเช่นนี้เรื่อย ๆ ไปจนได้ผลรวมจำนวน ส.ว. เท่ากัน 200 คน

อนึ่ง วิธีการคำนวณ ส.ว. ข้างต้นก็เหมือนวิธีการคำนวณจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต่างกันที่ว่า จำนวนรวม ส.ส. 400 คน ซึ่งทำให้โดยเฉลี่ยแต่ละจังหวัดมี ส.ส. มากกว่า ส.ว. อยู่ประมาณ 2 เท่า

พัฒนาการการปกครองของคณะสงฆ์ไทย

โดย...ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย

ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์รัฐได้อุปถัมภ์และให้ความคุ้มครองพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่น ๆ มาด้วยดี ต่อมาในยุคประชาธิปไตย รัฐได้ส่งเสริมการบริหารคณะสงฆ์ไทยให้มีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในระบบการประชาธิปไตยด้วย เช่น จัดให้มีสังฆสภา คณะสังฆมนตรี และคณะวินัยธร เพื่อให้คณะสงฆ์ไทยมีตัวแทนระดับต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการปกครอง การกำหนดนโยบาย ฯลฯ แต่ภายหลังจากยกเลิกไปคงเหลือแต่เพียง “มหาเถรสมาคม” ซึ่งเป็นองค์กรกลางที่รวมศูนย์อำนาจการบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการของคณะสงฆ์ไว้แต่เพียงแห่งเดียว จึงทำให้ขาดสภาพคล่องในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพัฒนาการของการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน พบว่ารูปแบบการจัดโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์แต่ละสมัยคล้ายคลึงตามแบบอย่างการปกครองบ้านเมืองในสมัยนั้น ๆ เป็นปรากฏการณ์ทั่วไปที่พบได้ในประเทศที่นำถือพระพุทธศาสนาที่จะชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างศาสนจักรกับอาณาจักรแล้วยังช่วยให้เข้าใจรูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ในอดีตและปัจจุบันได้แจ่มชัดยิ่งขึ้นว่าองค์กรปกครองคณะสงฆ์ไทยมีอำนาจบัญชาการมากน้อยต่างกันไปตามบทบัญญัติของกฎหมายคณะสงฆ์แต่ละฉบับที่สามารถศึกษาเปรียบเทียบได้ดังนี้

การปกครองคณะสงฆ์สมัยสุโขทัย การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ ปรากฏเป็นแบบแผนชัดเจนในรัชสมัยพระมหาธรรมราชาธิราช ผู้ทรงอาราธนาพระสงฆ์ชาวลังกาเข้ามาว่าพระมหาสามีสังฆราชจากเมืองนครพินมาตั้งสำนักเผยแผ่พระศาสนา ณ วัดป่ามะม่วงในกรุงสุโขทัย ในพ.ศ.๑๘๐๔ พระสงฆ์คณะลังกาวงศ์เป็นพระนักปฏิบัติกรรมฐาน ฟานักอยู่ในวัดที่ห่างไกลจากตัวเมือง คณะนี้มีชื่อเรียกในสมัยนั้นว่า คณะอริยวาสี หมายถึงกลุ่มพระสงฆ์ผู้พำนักอยู่ในวัดป่า อันแตกต่างจากพระสงฆ์ฝ่ายที่มีอยู่ในกรุงสุโขทัยเดิมพระสงฆ์กลุ่มหลังนี้มีชื่อเรียกว่า คณะคามวาสี หมายถึงกลุ่มพระสงฆ์ผู้พำนักอยู่ในวัดใกล้หมู่บ้านหรือตัวเมือง พระสงฆ์คณะนี้เป็นสายพระนักวิชาการใช้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการศึกษาพระปริยัติธรรม คณะสงฆ์ในสมัยสุโขทัยจึงมี ๒ คณะ โดยเรียกคณะคามวาสีว่า คณะฝ่ายขวา และเรียกคณะอริยวาสีว่า คณะฝ่ายซ้าย คณะสงฆ์ทั้งสองฝ่ายแยกการปกครองเป็นอิสระจากกัน แต่ละคณะมีเจ้าคณะผู้ปกครองบังคับบัญชาสูงสุดเป็นของตนเองเรียกว่าพระสังฆราช ด้วยเหตุนี้กรุงสุโขทัยจึงมีพระสังฆนายกหรือประมุขสงฆ์ ๒ รูป คือพระสังฆราชคณะคามวาสีและพระสังฆราชคณะอริยวาสี เนื่องจากพระสังฆราชแต่ละองค์ได้รับการสถาปนาจากพระมหากษัตริย์พระสังฆราชจึงขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์และในขณะที่เดียวกันพระสังฆราชปกครองบังคับบัญชาพระสงฆ์อยู่ได้บังคับบัญชารองลงไปตามลำดับคือพระครูและเจ้าอาวาส

การปกครองคณะสงฆ์สมัยอยุธยา ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น การปกครองคณะสงฆ์ยังคงเป็นไปตามแบบอย่างการปกครองคณะสงฆ์ในสมัยกรุงสุโขทัยแต่สิ่งที่ต่างออกไปคือมีคณะสงฆ์ใหม่เพิ่มขึ้นอีก ๑ คณะเรียกว่า คณะป่าแก้ว การก่อตั้งคณะสงฆ์ใหม่นี้ได้รับอิทธิพลจากลังกาเช่นเดียวกับคณะอริยวาสีในสมัยสุโขทัย รวมความว่าตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี การปกครองคณะสงฆ์แบ่งเป็น ๓ คณะ ได้แก่

๑. คณะคามวาสีฝ่ายซ้าย หมายถึง คณะของพระสงฆ์นิคายเดิมที่มีมาตั้งแต่แรกสถาปนากรุงสุโขทัย
๒. คณะอริยวาสี หมายถึง คณะที่สืบต่อประเพณีสงฆ์ลังกาวงศ์กรุงสุโขทัย
๓. คณะคามวาสีฝ่ายขวา หมายถึง คณะสงฆ์นิคายเดิมที่ไปประเทศลังกาและบวชแปลงใหม่เป็นสิงหนิกาย โดยมีสมเด็จพระวันรัตมหาเถระเป็นพระอุปัชฌาย์แล้วกลับมาตั้งคณะใหม่ที่รู้จักในหมู่ประชาชน

ทั่วไปว่า คณะป่าแก้ว

ในการปกครองคณะสงฆ์มีเจ้าคณะใหญ่ ๓ รูป เป็นผู้บังคับบัญชาพระสงฆ์ของแต่ละคณะ และพระมหาคณะตรีที่ทรงสถาปนาเจ้าคณะใหญ่รูปใดรูปหนึ่งเป็นสมเด็จพระสังฆราชดำรงตำแหน่งประมุขสงฆ์ทั่วราชอาณาจักร

การปกครองคณะสงฆ์สมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงตรากฎหมายเกี่ยวกับคณะสงฆ์ครั้งแรกในสมัยรัตนโกสินทร์ กฎหมายคณะสงฆ์ในรัชกาลที่ ๑ นั้นมีจำนวน ๑๐ ฉบับ วัตถุประสงค์ของการออกกฎหมายนี้ก็เพื่อควบคุมความประพฤติของพระสงฆ์ให้ปฏิบัติเคร่งครัดตามพระธรรมวินัย แต่ไม่มีกฎหมายฉบับใด ได้กล่าวหาถึงถึงการจัดโครงสร้างการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ไว้อย่างชัดเจนเลย

การออกกฎหมายในสมัยนั้นแตกต่างจากวิธีปฏิบัติในใจอุ้งนาคกล่าวคือ พระบรมราชโองการของรัชกาลที่ ๑ ถือเป็นกฎหมายคณะสงฆ์ที่ทรงตราบังคับใช้ กฎหมายนี้ไม่มีตรา ไม่มีบทหรือตอน เป็นแต่ข้อรับสั่งห้ามพระภิกษุสามเณรประพฤติปฏิบัติ

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์คือเปลี่ยนชื่อเรียกคณะคามวาสีฝ่ายชายซึ่งรับผิดชอบในกิจการของคณะสงฆ์ในหัวเมืองภาคเหนือเป็น คณะเหนือ และเปลี่ยนชื่อเรียกคณะคามวาสีฝ่ายชายซึ่งรับผิดชอบกิจการของคณะสงฆ์ในหัวเมืองภาคใต้เป็น คณะใต้ การเปลี่ยนแปลงประการต่อมา ก็คือ มีการรวมพระอารามหลวงและวัดราษฎร์บางส่วนในกรุงเทพมหานครเข้าด้วยกันแล้วตั้งเป็นคณะใหม่ เรียกว่า คณะกลาง ดังนั้นการปกครองคณะสงฆ์ในรัชกาลที่ ๓ จึงแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๔ คณะคือ

๑. คณะเหนือ (เดิมคือคามวาสีฝ่ายชาย)
๒. คณะใต้ (เดิมคือคามวาสีฝ่ายชาย)
๓. คณะกลาง (เพิ่มเข้ามาใหม่)
๔. คณะอรัญวาสี (ไม่มีวัดในสังกัด)

เจ้าคณะใหญ่แต่ละรูปมีอำนาจปกครองดูแลกิจการคณะสงฆ์ในคณะของตน อย่างไรก็ตาม เจ้าคณะใหญ่ทุกรูปต้องขึ้นตรงต่อสมเด็จพระสังฆราชผู้เป็นประมุขสงฆ์ทั่วราชอาณาจักร

ดังนั้นคณะอรัญวาสีมีเพียงตำแหน่งเจ้าคณะ โดยไม่มีวัดในปกครองบังคับบัญชาพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงให้ยุบคณะอรัญวาสี คงเหลือไว้แต่ตำแหน่งเจ้าคณะ สมเด็จพระพุทธเจ้าจารย์ในสมัยรัชกาลที่ ๓ ได้จัดตั้งนิกายสงฆ์ใหม่ชื่อว่า **ธรรมยุติกนิกาย** ขึ้นมาและพยายามแยกตัวเป็นอิสระจากคณะทั้ง ๔ แต่คณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกายยังรวมอยู่ภายใต้การปกครองของเจ้าคณะกลาง

ในสมัยรัชกาลที่ ๔ โครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์ยังคงเหมือนเดิมสิ่งที่เปลี่ยนแปลงภายในโครงสร้าง ก็คือ การเจริญเติบโตของคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกายที่มีอิสระในการบริหารกิจการคณะของตน เจ้าคณะธรรมยุคในสมัยนั้น คือสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ซึ่งคณะธรรมยุคยังไม่แยกตัวออกจากคณะทั้ง ๔ หากเป็นคณะย่อยรวมอยู่ภายใต้สังกัดคณะกลางทั้งหมดแยกตัวเป็นอิสระจากคณะทั้ง ๔ ในสมัยรัชกาลที่ ๕

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ การจัดโครงสร้างการบริหารและองค์การปกครองคณะสงฆ์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ.๑๒๑ ใน พ.ศ. ๒๔๔๕ พระราชบัญญัติฉบับนี้มีลักษณะเป็นธรรมนูญการปกครองคณะสงฆ์ที่กำหนดโครงสร้างการบริหารและการจัดองค์กรไว้เป็นระบบ นับเป็นครั้งแรกในประวัติการปกครองคณะสงฆ์ไทยที่มีกฎหมายกำหนดระบบของการปกครองคณะสงฆ์ พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้มาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๘

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ.๑๒๑

๑. ระยะที่ตราพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ. ๑๒๑ ออกบังคับใช้ใน พ.ศ. ๒๔๔๕ เป็นช่วงเวลาที่ตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชว่างลงและไม่มีกษัตริย์เสวยราชย์สืบราชบัลลังก์ ในสมัยนี้พระมหากษัตริย์ในฐานะองค์เอกอัครศาสนูปถัมภกได้ทรงปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชโดยมีมหาเถรสมาคมเป็นกรรมการที่ทรงปรึกษาดำเนินการศาสนา มหาเถรสมาคมไม่มีอำนาจในตัวเอง

๒. การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลาง หมายถึงการปกครองดูแลกิจการคณะสงฆ์ทั่วราชอาณาจักร เป็นอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์และมหาเถรสมาคมตามมาตรา ๔ ที่บัญญัติไว้ให้เจ้าคณะใหญ่ทั้ง ๔ ตำแหน่ง คือ เจ้าคณะใหญ่คณะเหนือ เจ้าคณะใหญ่คณะใต้ เจ้าคณะใหญ่คณะกลาง และเจ้าคณะใหญ่ธรรมยุติกนิกาย กับพระราชคณะที่เป็นรองเจ้าคณะทั้ง ๔ คณะทั้งหมด ๘ รูปเป็นมหาเถรสมาคมมีหน้าที่ถวายคำปรึกษาในการพระศาสนาและการปกครองคณะสงฆ์แก่พระมหากษัตริย์

๓. การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค มีการแบ่งส่วนการปกครองคณะสงฆ์ออกเป็นสังฆมณฑลมีเจ้าคณะมณฑลที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากพระราชคณะเป็นผู้ปกครองดูแลกิจการคณะสงฆ์ในสังฆมณฑลนั้น รองเจ้าคณะมณฑลลงมามีเจ้าคณะเมืองหรือจังหวัด รองจากเจ้าคณะเมือง คือ เจ้าคณะแขวงหรืออำเภอเป็นผู้ปกครองเจ้าอาวาสวัดต่าง ๆ

ในสมัยรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗ มีการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชในระชนี้สมเด็จพระสังฆราชเป็นผู้ทรงมีอำนาจสูงสุดในการปกครองคณะสงฆ์ ทรงบัญชาการคณะสงฆ์โดยลำพังพระองค์เองและทรงรับผิดชอบมหาเถรสมาคมเพียงแต่เป็นกรรมการที่ปรึกษาเท่านั้นหาได้มีอำนาจในการปกครองคณะสงฆ์แต่ประการใดไม่

ในสมัยรัชกาลที่ ๘ รัฐบาลในสมัยนั้นต้องการสร้างความชอบธรรมให้กับการปกครองในระบบประชาธิปไตย จึงเห็นความจำเป็นที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองคณะสงฆ์ให้มีรูปแบบเป็นประชาธิปไตยด้วย รัฐบาลจึงได้ดำเนินการตราพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ ฉบับใหม่ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรแทนที่พระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ.๑๒๑ มีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔

พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชผู้ดำรงตำแหน่งสกลมหาสังฆปริณายก แต่สมเด็จพระสังฆราชทรงบัญชาการคณะสงฆ์โดยลำพังพระองค์เองไม่ได้ พระองค์ทรงบัญญัติสังฆาณัติ โดยคำแนะนำของสังฆสภาทรงบริหารคณะสงฆ์ทางสังฆมณฑล และทรงพิจารณาวินิจฉัยอธิกรณ์ทางคณะวินัยธร อำนาจการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ถูกแบ่งออกเป็น ๓ ฝ่าย เพื่การถ่วงดุลอำนาจตามแบบอย่างการปกครองของฝ่ายบ้านเมือง อำนาจทั้งสามนั้นคือ อำนาจนิติบัญญัติที่เรียกว่า สังฆาณัติ อำนาจบริหารการคณะสงฆ์และอำนาจตุลาการหรือที่เรียกว่า อำนาจวินิจฉัยอธิกรณ์ ผู้ใช้อำนาจทั้งสามโดยตรง ได้แก่

๑. สังฆสภา เทียบได้กับรัฐสภาของฝ่ายบ้านเมืองมีอำนาจในการบัญญัติสังฆาณัติ หรือกฎระเบียบสำหรับใช้ในการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ สังฆสภาประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน ๔๕ รูป อันได้มาจากพระเถระที่มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้นธรรมจันไป พระคณาจารย์เอกและพระเปรียญเอก สังฆสภามีอำนาจเลือกสมาชิกสังฆสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการของสังฆสภา หรือพิจารณาสอบสวนกิจการคณะสงฆ์ อย่างไรก็ตาม สังฆสภาไม่มีอำนาจเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ

๒. คณะสังฆมนตรี เทียบได้กับคณะรัฐมนตรีของฝ่ายอาณาจักรคือทำหน้าที่เป็นคณะรัฐบาลบริหารกิจการคณะสงฆ์ คณะสังฆมนตรีประกอบด้วยสังฆนายก (เทียบได้กับนายกรัฐมนตรี) และสังฆมนตรีอื่นไม่เกิน ๘ รูป คณะสังฆมนตรีแบ่งงานภายใต้ความรับผิดชอบ ออกเป็น ๔ องค์การ กันเทียบได้กับกระทรวงแต่ละ

องค์การมีสังฆมนตรีว่าการและสังฆมนตรีช่วยว่าการเป็นผู้ปกครองดูแลรับผิดชอบ องค์การทั้ง ๔ ได้แก่

- ๒.๑ องค์การปกครอง
- ๒.๒ องค์การศึกษา
- ๒.๓ องค์การเผยแผ่
- ๒.๔ องค์การสาธารณูปการ

๓. คณะวินัยธร คือ ศาลของพระสงฆ์ มีอำนาจหน้าที่พิจารณา วินิจฉัยคดีความหรืออิทธิกรรม ความผิดกฎหมาย สังฆาณัติและระเบียบคณะสงฆ์ต่าง ๆ คณะวินัยธรแบ่งเป็น ๓ ชั้น คือชั้นต้น ชั้นอุทธรณ์ ชั้นฎีกา

มีข้อสังเกตว่า พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้ขุดเลิกมหาเถรสมาคม วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็เพื่อรวมคณะสงฆ์มหานิกายและคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกายเข้าด้วยกัน แต่การรวม นิกายสงฆ์ทั้งสองเข้าด้วยกันไม่ประสบผลสำเร็จตลอดเวลา ๒๐ ปี ที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผล ใช้บังคับ จนทำให้ดูเหมือนว่าคณะสงฆ์แตกความสามัคคี รัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เห็นว่าเป็นการบั่น ทอนประสิทธิภาพในการบริหาร กิจการคณะสงฆ์พระมีการแบ่งแยกกันการปกครอง เพื่อมุ่งดูแลตามระบอบ ประชาธิปไตย จึงถือเป็นความชอบธรรมในการยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และประกาศใช้พระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่มุ่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ให้สอดคล้องกับนโยบายการปกครอง ประเทศของจอมพลสฤษดิ์ที่นิยมการรวบอำนาจการตัดสินใจเด็ดขาดไว้กับผู้นำ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งหมายรวมถึงการยกเลิก สังฆสภาคณะสังฆ มนตรีและคณะวินัยธร ส่วนอำนาจที่องค์กรทั้งสามเคยเป็นผู้ใช้แยกจากกันให้สมเด็จพระสังฆราชและมหาเถร สมาคมเป็นผู้ใช้

๒. กำหนดหน้าที่ของตำแหน่งทั้งสามถูกรวมกันเข้าและมอบให้ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม เป็นผู้ใช้

๓. อำนาจสูงสุดในการบังคับบัญชาคณะสงฆ์เป็นของสมเด็จพระสังฆราช

๔. สมเด็จพระสังฆราชทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมหาเถรสมาคม โดยตำแหน่ง พระ มหากษัตริย์ทรงสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช

๕. สมเด็จพระสังฆราชคณะทุกรูปเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งปัจจุบันมีสมเด็จพระสังฆราชคณะทั้งสิ้น ๘ รูป

๖. พระสังฆราชคณะที่สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งมีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๔ รูป และไม่เกิน ๘ รูป เป็นกรรมการอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี จึงทำให้จำนวนกรรมการมหาเถรสมาคมแต่ละชุดมี ๑๒ รูป

๗. อำนาจหน้าที่ของมหาเถรสมาคม มีอำนาจหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ นี้มีผลใช้บังคับเป็นเวลานานถึง ๓๐ ปี จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมใน พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยคำแนะนำและยินยอม ของสภามติบัญญัติแห่งชาติในฐานะรัฐสภา พระราชบัญญัติฉบับนี้เพียงแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดปลีกย่อย ไม่มี การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ แต่อย่างใด เช่น กำหนดให้คณะสงฆ์ไทยมี สมเด็จพระสังฆราชเพียงองค์เดียว หรือเพิ่มจำนวนกรรมการมหาเถรสมาคม ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้ง จากไม่เกิน ๘ รูป เป็นไม่เกิน ๑๒ รูป สืบกระทั่งในปัจจุบันนี้ที่คณะกรรมการมหาเถรสมาคมมีทั้งสิ้น ๑๒ รูป

เอกสารอ้างอิง

- “การปกครองคณะสงฆ์ไทย” โดยพระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ผู้จัดพิมพ์ มูลนิธิพุทธธรรม พ.ศ. ๒๕๓๘

เกร็ดภาษา

ตกข้าว - ตกเขียว

โดย .. จ่านนท์ ทองประเสริฐ
ราชบัณฑิต

ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2542 มีคำอยู่คำหนึ่ง ซึ่งกลายเป็นเรื่องที่ถูกถกเถียงหรืออภิปรายกันมากในวงการเมือง และปรากฏว่าเป็นข่าวอันโคเซของนักหนังสือพิมพ์ไป เพราะมีหนังสือพิมพ์ทั้งรายวันและรายสัปดาห์ได้นำมาเป็นข่าว และเขียนวิจารณ์กันไว้มาก นั่นคือคำว่า “ตกเขียว” ครั้งแรกเข้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้โทรศัพท์ไปสัมภาษณ์ข้าพเจ้าออกทางวิทยุเมื่อเช้าวันจันทร์ที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 และในตอนเช้าวันพฤหัสบดีที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2542 เมื่อข้าพเจ้าได้ไปบรรยายเกี่ยวกับเรื่อง “การใช้ราชาศัพท์” ที่หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ ก็ได้พบกับคุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งไปเป็นประธานในการเปิดงานในวันนั้นด้วยท่านก็ได้ถามถึงเรื่องคำว่า “ตกเขียว” อีกเหมือนกัน

ข้าพเจ้าเป็นคนภาคกลาง เกิดที่จังหวัดสระบุรี ข้าพเจ้าเคยได้ยินแต่คำว่า “ตกข้าว” ไม่เคยได้ยินคำว่า “ตกเขียว” มาก่อน คำว่า “ตกข้าว” เขาหมายถึงการที่พ่อนายทุนให้เงินขายนาวาผู้ไปทำทุนในการทำไร่ ทำนา ตั้งแต่ยังไม่ได้ไถไม่ได้คราดแล้ว โดยตกลงกันว่าจะใช้หนี้เป็นข้าวเปลือกเมื่อได้เก็บเกี่ยวและนวดเสร็จแล้ว เช่น สมมุติว่าราคาข้าวเกี่ยวนละ 4,000 บาท นายทุนอาจให้กู้เงินไปเพียง 5,000 บาท โดยตกลงกันว่าเมื่อเก็บเกี่ยวและนวดข้าวแล้ว จะต้องให้ข้าวเปลือกเขา 2 เกวียน พอขายนาวนวดข้าวเสร็จแล้ว นายทุนก็จะไปชนข้าวเปลือกจากลานนวดข้าวนั่นเอง เป็นจำนวน 2 เกวียน ซึ่งราคาเท่ากับ 8,000 บาท นับว่านายทุนได้ดอกเบี้ยเป็นข้าวเปลือกเท่ากับ 3,000 บาท ถ้าปีนั้นขายนานาได้ข้าวเพียง 3 เกวียน ก็จะเหลือข้าวไว้กินเพียง 1 เกวียนเท่านั้น นับว่าทารุณมากพอสมควร แต่ถ้าไม่ไปกู้เงินเขามา ก็คงทำนาไม่ได้ ซึ่งเท่ากับขายนานาต้อง “หวานอมขมกลืน” คอพูดกรรมชูดรีดของนายทุนอยู่มา

ข้าพเจ้าได้ทราบจากภิกษุสามเณรที่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งข้าพเจ้าไปถวายความรู้อยู่ทุกวัน โดยเฉพาะนิสิตที่เป็นชาวอีสาน ท่านบอกว่าทางภาคอีสานเขาเรียกว่า “ตกเขียว” ซึ่งข้าพเจ้าเห็นนิษฐานว่า คงเป็นเพราะทางภาคอีสานซึ่งตามปกติค่อนข้างแห้งแล้ง บางปีก็อาจมีน้ำท่วมบ้าง ฝนแล้งบ้าง การทำนาไม่สู้ได้ผลเหมือนทางภาคกลาง เวลานั้นนายทุนจะให้กู้เงิน มักจะเกินเวลาหลังจากที่ปักดำ และเมื่อข้าวล้มใบแล้วตอนนั้น ใบข้าวจะดูเขียวสดไปทั่ว ทำให้พ่อขุนมานได้ว่าปีนี้คงจะได้ข้าวมาก แล้วนายทุนก็จะให้กู้เงินไปทำนาจนกว่าจะเก็บเกี่ยว แล้วนายทุนก็ไปชนข้าวเปลือกที่นวดเสร็จแล้วไปจากลานข้าวตามที่ตกลงกันไว้

ต่อมาคำว่า “ตกเขียว” ได้แพร่เข้าไปทางภาคพายัพ แทนที่จะเอาไปใช้กับ “ข้าว” เขาเอาไปไว้กับ “ถั่วเขียว” โดยเฉพาะทางจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน พะเยา ซึ่งก็มีลักษณะแห่งพฤติกรรมของนายทุนคล้าย ๆ กับ “ตกข้าว” หรือ “ตกเขียว” กับขายนานานั้นเอง และต่อมาคำว่า “ตกเขียว” เขาก็เอามาใช้กับเด็กนักเรียนหญิงอายุประมาณ 12-13 ปี ซึ่งยังเรียนหนังสืออยู่ พวกนายทุน ด้านเห็นว่เด็กหญิงคนไหนหน้าตาค่อนข้างสวย แต่ยากจน เขาก็จะเอาเงินไปให้พ่อแม่ของเด็กคนนั้นไว้ อาจเป็น 2-3 หมื่นบาท โดยตกลงกันว่า เมื่อเด็กเรียนจบ ซึ่งก็อายุ 14-16 ปี เขาก็จะมารับตัวเขาไปเพื่อ “ค้าประเวณี” โดยอาจให้เป็นเปอร์เซ็นต์ เช่นอาจให้เพียง 10 % ของ

รายได้ จนกว่าจะครบตามจำนวนเงินที่ให้พ่อแม่ของเด็กนั้นไป ซึ่งก็อาจเป็นเวลาหลายปีกว่าจะให้นี้หมดอย่างนี้ เขาก็เรียกว่า “ตกเขียว” คงหมายถึงตั้งแต่เด็กถึงเป็นนักเรียนมุ่งกระโปรงอยู่

ต่อมาเมื่อไม่นานมานี้ ก็มีผู้นำคำว่า “ตกเขียว” มาใช้กับนักการเมืองบ้าง เพราะสมัยหนึ่งเราเรียกนักการเมืองที่ชอบเปลี่ยนพรรค ช้ายพรรค เพราะเห็นแก่อามิสว่า “ผู้แทนโสเภณี” บ้าง “ผู้แทนขายตัว” บ้าง ซึ่งดูจะชัดเจนเกินไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) ต่อไปนักการเมือง คือ พวกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะย้ายพรรคไม่ได้ แต่ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเรียกย่อ ๆ ว่า ส.ส. มีสิทธิที่จะย้ายพรรคได้ เวลานี้ก็รอเวลาให้ยุบสภาเสียก่อน ถ้ายุบสภาเมื่อใด เราคงได้ทราบว่า มี ส.ส. คนใดช้ายพรรค ถ้าช้ายพรรคเพราะเห็นแก่เงินก็น่าตำหนิมาก พรรคการเมืองบางพรรคที่คิดว่าพรรคของตนจะมีโอกาสตั้งรัฐบาลในสมัยหน้า ก็จำเป็นจะต้องหา ส.ส. เก่า และ ส.ส. ใหม่ให้มีจำนวนมากพอ ดังนั้นเมื่อเห็นว่ามี ส.ส. ผู้ใด มีหวังจะได้รับเลือกเข้ามาใหม่ 100 % ก็จะมีค่าตัวสูง โดยอาจจ่ายล่วงหน้าให้เป็นรายเดือนไปก่อน เช่นเดือนละ 50,000 บาท จนกว่าจะยุบสภา เมื่อยุบสภาแล้วก็อาจจ่ายเงินก้อนให้ อาจเป็น 20 - 30 ล้านบาทก็ได้ ยิ่งถ้า ส.ส. คนใด มี ส.ส. ในสังกัด 5 - 6 คน และมีหวังจะได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ทั้งหมด ก็อาจได้เงินก้อนถึง 40 - 50 ล้านบาทก็ได้ พฤติกรรมเช่นนี้ก็เลขนุโลมเรียกว่า “ตกเขียว” ไปด้วย ซึ่งดูจะดีกว่าไปว่าเขาเป็น “ส.ส.ขายตัว” หรือ “ส.ส. โสเภณี” เพราะ ส.ส. บางคนก็เป็นสตรี ถ้าไปว่า ส.ส. ที่เป็นสตรีว่า “ส.ส. โสเภณี” อาจตีความว่า ส.ส. สตรีผู้นั้นเป็นโสเภณีโดยตรงก็ได้ ซึ่งคงถูกฟ้องฐานหมิ่นประมาทแน่ หรือไปว่า ส.ส. ที่เป็นสตรีว่า “ส.ส. ขายตัว” ซึ่งก็ใกล้เคียงกับ “ส.ส. โสเภณี” นั่นเอง เทียงแต่ว่า “ขายตัว” อาจเป็นครึ่งเป็นคราว ซึ่งต่างกับ “โสเภณี” ที่ขายตัวเป็นอาชีพเลย

ข้าพเจ้าเห็นว่า คำว่า “โสเภณี” ก็ดี คำว่า “ขายตัว” ก็ดี หรือคำว่า “ตกเขียว” ก็ดี ไม่ควรนำมาใช้กับ “ส.ส.” หรือ “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” เลย เพราะเราถือว่า บรรดา ส.ส. หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนเป็น “ผู้มีเกียรติ” ทั้งนั้น แม้ว่า ส.ส. บางคนมีพฤติกรรมในทำนองนั้นอยู่บ้างก็ตามที เพราะถ้าหากมี “ส.ส. โสเภณี” หรือ “ส.ส. ขายตัว” อยู่ในสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภามักกลายเป็น “ช่องโสเภณี” ไปด้วยหรือ

เรื่องคำว่า “ตกเขียว” ซึ่งได้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันในหน้าหนังสือพิมพ์นั้น ทำให้ ส.ส. หลายคน ต้องฉิวใจกัน เมื่ออยู่ในพรรคเดียวกันก็แทบจะไม่อยากดูหน้ากัน ทำให้ “หักคี่ศรี” ของ ส.ส. ต้องตกลงไปมากหรือแทบจะไม่มีเหลือให้ภาคภูมิใจอีกเลย

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้เก็บคำว่า “ตกขาว” ไว้แล้ว โดยให้บทนิยามว่า “ก. ให้เงินไปก่อนแล้วคิดเอาขาวที่หลัง.” แต่คำว่า “ตกเขียว” ยังมีได้เก็บไว้ นอกจากนั้นก็ยังมีคำว่า “ตกขาว” ซึ่งพจนานุกรมได้ให้บทนิยามไว้ว่า “น. โรคระดูขาว, มุตกิด ก็เรียก.”

บอกข่าวต่างแดน

โดย ... กองวิเทศสัมพันธ์

สาธารณรัฐเวเนซุเอลา

เวเนซุเอลาได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสมัชชารัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ผลปรากฏว่า กลุ่มพันธมิตรแพทริโอติกของประธานาธิบดีฮิวโก ชาเวซ ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกของสมัชชารัฐธรรมนูญด้วยคะแนนเสียงสนับสนุนถึงร้อยละ 80 โดยได้ที่นั่งในสมัชชาฯ จำนวน 119 ที่นั่งจากจำนวนที่นั่งทั้งหมด 128 ที่นั่ง ซึ่งจะเป็นผลทำให้ประธานาธิบดีชาเวซมีอำนาจมากขึ้นในการริเริ่มปฏิวัติสังคม

ประธานาธิบดีฮิวโก ชาเวซ เป็นผู้เสนอให้มีการจัดตั้งสมัชชารัฐธรรมนูญใหม่ เพื่อสลายฐานการเมืองของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมาช้านานและเป็นสาเหตุที่ทำให้เวเนซุเอลาเป็นประเทศที่ยากจนและมีการทุจริตรับสินบนมากที่สุดประเทศหนึ่งของโลก โดยสมัชชารัฐธรรมนูญนี้จะจัดร่างรัฐธรรมนูญใหม่ภายในระยะเวลา 6 เดือน

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม ประธานาธิบดีบี เจ ฮาบิบีของอินโดนีเซียได้ลงนามรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างเป็นทางการ หลังจากที่ได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน เพื่อเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 462 ที่นั่ง (อีก 38 ที่นั่ง สงวนไว้สำหรับผู้แทนจากกองทัพ) ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าไม่มีพรรคการเมืองใดได้เสียงข้างมากในสภา โดยพรรคที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดคือ พรรคฝ่ายค้านพีดีไอ (PDI) ซึ่งนำโดยนางเมกาวัต ซูการ์โนบุตรี ได้รับคะแนนสนับสนุน 34% ส่วนพรรคโกธการซึ่งเป็นพรรครัฐบาลได้รับคะแนนเป็นอันดับสองได้รับเสียงสนับสนุน 22% และพรรคเนชัน อเวกเกนนิ่ง ได้รับเสียงสนับสนุน 12%

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตยเป็นครั้งแรกของอินโดนีเซียนับตั้งแต่ปี 2498 โดยมีพรรคการเมืองลงสมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 48 พรรค รูปแบบการเลือกตั้งใช้ระบบปาร์ตี้ลิสต์

สาธารณรัฐสหกรณ์กายอานา

นางเจนเนท จากัน ประธานาธิบดีกายอานา ได้ประกาศลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม อันเนื่องมาจากปัญหาด้านสุขภาพหลังจากที่ได้บริหารประเทศมาเป็นเวลา 20 เดือน และได้แต่งตั้งนายบาร์รีด จักเคโด รัฐมนตรีคลังให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีก่อนจนกว่าจะถึงการเลือกตั้งครั้งใหม่ในปี 2544 การลาออกของนางเจนเนท จากัน มีผลตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม และนายจักเคโด ก็ได้สาบานตนเข้ารับตำแหน่งในวันเดียวกัน

สหพันธรัฐรัสเซีย

เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม ประธานาธิบดีบอริส เยลต์ซิน ผู้นำของรัสเซียได้สั่งปลดนายเซอร์ไก สเตปาซิน ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหลังจากที่นายเซอร์ไก สเตปาซิน เข้ารับตำแหน่งดังกล่าวได้เพียง 3 เดือน และได้แต่งตั้งนายวลาดีเมียร์ ปูติน หัวหน้าหน่วยรักษาความมั่นคง หรือหน่วยงานของรัฐที่สืบทอดภารกิจมาคล้ายกับหน่วยเคจีบีสมัยยังเป็นสหภาพโซเวียต ให้เป็นนายกรัฐมนตรีรักษาการ พร้อมทั้งวางตัวให้ขึ้นมาสืบทอดอำนาจในตำแหน่งประธานาธิบดีรัสเซีย ซึ่งจะมีกำหนดการเลือกตั้งในกลางปี 2543 (ค.ศ. 2000)

การสั่งปลดนายเซอร์ไก สเตปาซิน และคณะรัฐมนตรีทั้งคณะในครั้งนี้นับเป็นการปลดคณะรัฐมนตรีของรัสเซียเป็นครั้งที่ 3 แล้วในรอบ 1 ปี และครั้งที่ 4 ในรอบ 17 เดือนที่ผ่านมา นอกจากนี้ประธานาธิบดีเยลต์ซิน ยังได้ประกาศกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาชุดใหม่เป็นวันที่ 19 ธันวาคมนี้ โดยได้ลงนามในกฎหมายกำหนดวันเลือกตั้งอันมีผลให้เริ่มการรณรงค์หาเสียงได้

ติมอร์ตะวันออก

เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม อินโดนีเซียได้จัดให้มีการลงประชามติของชาวติมอร์ตะวันออกเพื่อกำหนดอนาคตของตนเองว่าจะแยกตัวเป็นเอกราช หรือจะยังคงอยู่ใต้อาณัติของอินโดนีเซียต่อไปในฐานะเขตปกครองตนเองพิเศษ โดยมีคณะทำงานของสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออกหรือขุนามตเป็นผู้ดำเนินการและดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม ในการลงประชามติครั้งนี้มีประชาชนชาวติมอร์ ๗ ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงทั้งสิ้น 446,953 คน หรือ 98.6%

ผลการนับคะแนนประชามติปรากฏว่า มีผู้ต้องการให้ติมอร์ตะวันออกแยกตัวเป็นเอกราชจากอินโดนีเซียจำนวน 344,580 คน หรือ 78.5 % ส่วนผู้ที่ต้องการให้ติมอร์ตะวันออกเป็นเขตปกครองตนเองพิเศษ มีจำนวน 94,388 คน หรือ 21.5 % ดังนั้นติมอร์ตะวันออกจึงอยู่ในระหว่างกระบวนการที่จะถ่ายโอนอำนาจอย่างสันติไปสู่การเป็นเอกราช ซึ่งการถ่ายโอนอำนาจจะสมบูรณ์เป็นทางการก็ต่อเมื่อที่ประชุมสภาที่ปรึกษาประชาชนของอินโดนีเซีย (ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 500 คน ผู้แทนจากภูมิภาค 135 คน และผู้แทนจากกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม 65 คน) ให้ความเห็นชอบต่อประชามติดังกล่าว โดยจะมีการประชุมประมาณเดือนตุลาคมหรือพฤศจิกายนภายหลังการแต่งตั้งประธานาธิบดีใหม่ นอกจากนี้ อินโดนีเซียจะต้องยกเลิกบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญปี 2519 ซึ่งระบุถึงการผนวกดินแดนติมอร์ตะวันออกเป็นจังหวัดที่ 27 ของอินโดนีเซียหลังจากที่ได้เข้ายึดติมอร์ตะวันออกในปี 2518

รัฐสภาราชอาณาจักรเดนมาร์ก

โดย ... กงวิเทศสัมพันธ์

ราชอาณาจักรเดนมาร์กตั้งอยู่บนคาบสมุทรจัดแลนด์ทางตอนเหนือของทวีปยุโรประหว่างทะเลเหนือกับทะเลบอลติก มีพื้นที่ 43,077 ตารางกิโลเมตร (รวมทั้งดินแดนปกครองตนเอง คือ เกาะ Greenland และหมู่เกาะ Faroe) เมืองหลวงชื่อ กรุงโคเปนเฮเกน (Copenhagen)

ระบบการเมือง มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy)

รัฐสภาเดนมาร์ก

ชื่อรัฐสภา

รัฐสภา (Folketing) เป็นระบบสภาเดี่ยว

จำนวนสมาชิก

179 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง โดยมีผู้แทนจากหมู่เกาะ Faroe 2 คน และจากเกาะ Greenland 2 คน

วาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

การเลือกตั้งครั้งล่าสุด 11 มีนาคม 2541

ประธานรัฐสภา

นาย Ivar Hansen

ประมุขของประเทศ

สมเด็จพระราชินีนาถ Margethe ที่ 2

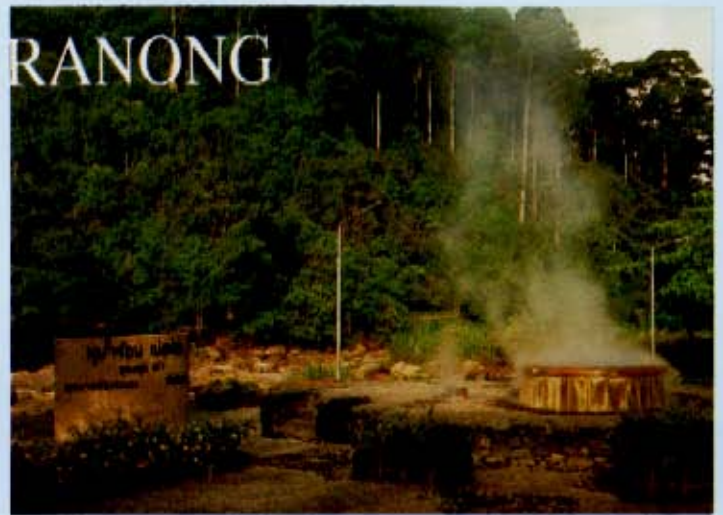
อายุผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 18 ปี

อายุผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง 18 ปี

การสมัครรับเลือกตั้ง

ผู้สมัครสามารถลงสมัครในนามพรรคการเมืองหรือเป็นผู้สมัครอิสระก็ได้ ในกรณีผู้สมัครอิสระจะต้องมีผู้รับรองที่ เป็นผู้สมัครในเขตเดียวกัน จำนวน 150 - 200 คน

ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากพระมหากษัตริย์ และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารประเทศตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจยุบสภา

1

2

3

4

- 1. วัดช้างไห้
- 3. น้ำพุร้อน จ.ระนอง

- 2. น้ำตกไทรโยคใหญ่ จ.กาญจนบุรี
- 4. เกาะพัง จ.สุราษฎร์ธานี

1

2

3

1. อาคารรัฐสภาราชอาณาจักรเดนมาร์ก
2. อาคารรัฐสภาราชอาณาจักรเดนมาร์ก
3. ห้องประชุมรัฐสภาราชอาณาจักรเดนมาร์ก

“สารวุฒิสภา” เป็นวารสารฉบับรายเดือน
จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นอภิธานทางการโดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะหรือคำถามใด ๆ เกี่ยวกับวุฒิสภาหรือรัฐสภา
กรุณาติดต่อ : ฝ่ายสารสนเทศ กองการประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ถนนอุ่งทองใน ดุสิต กทม 10300 โทร. 244 - 1557 - 60

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. 244 - 1741